

דברי חכפר

ישראל במלחמה

PIX
מבית דפוס בארי

עדיין כואבים.
עדיין מחכים לכולם.

גיליון מס. 2897 * יח תשרי תשפ"ו * 10 באוקטובר 2025

כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: דורית צחור dorittb1963@gmail.com

אינקטובר

כבכל שנה מגיע חודש אוקטובר/אלול כדי לחתום את השנה העברית. וכמו בכל שנה גם השנה הגיע הפרויקט האינטרנטי הגלובלי שנקרא "אינקטובר". כמו בכל שנה החל משנת 2016, ציירים בכל העולם משתתפים באתגר אינקטובר, בו מציירים בכל יום מימי חודש אוקטובר ציור בדיו, על פי רשימת נושאים קבועה. כעבור כמה שנים החוקים הנוקשים התרופפו והחלו לצייר גם במדיומים אחרים אך לרוב הציורים הם בשחור לבן. מכפר הנשיא אני יודע שגם יבין בן רשף שהוא רשם על משתתף. לפני שנה לא השתתפתי בגלל מצב הרוח המחרבן שהייתי שרוי בו. זה היה קרוב לי מדי לשבעה באוקטובר 23.

השנה החלטתי שבאה העת לחזור למפעל הגלובלי הנחמד הזה. אני משתף בדברי הכפר שתי עבודות נבחרות שהעליתי בספר הפנים.

הצטרפתי | אינקטובר 25 | 5 באוקטובר | ציור היום "צבי" (Deer) הוספתי עורב

אינקטובר 25 | 8 באוקטובר | מילת היום "לא זהיר" (reckless) |

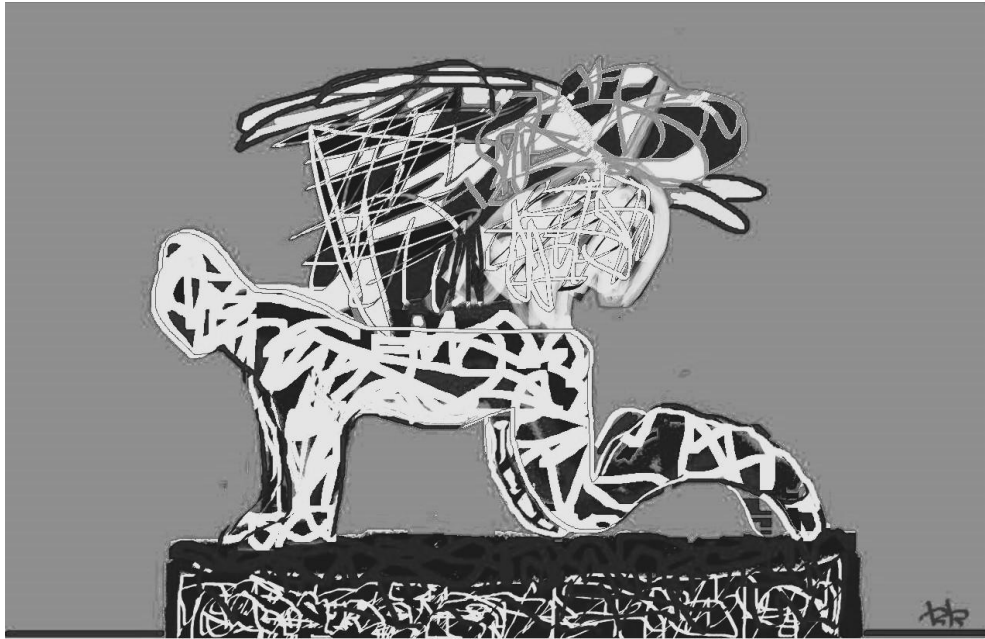
סוכה

בשבעה באוקטובר 23 עבר רוח גדול וניפץ באדישות שרירותית את כל מה שהיה עדיין יציב ומוצק ושאפשר היה להישען עליו ולשאוב ממנו ביטחון. מאז השבעה באוקטובר כבר שנתיים שאנחנו סוכה.

סוכה

ואז זה קרה, בדיוק כשחשבתי
שאני קבוע וגאה כבטון מזין,
עברו בי החיים פרום גדול
בענפי עץ נשברים
והייתי שבור ומכה
וארעי ופונה לה ולה

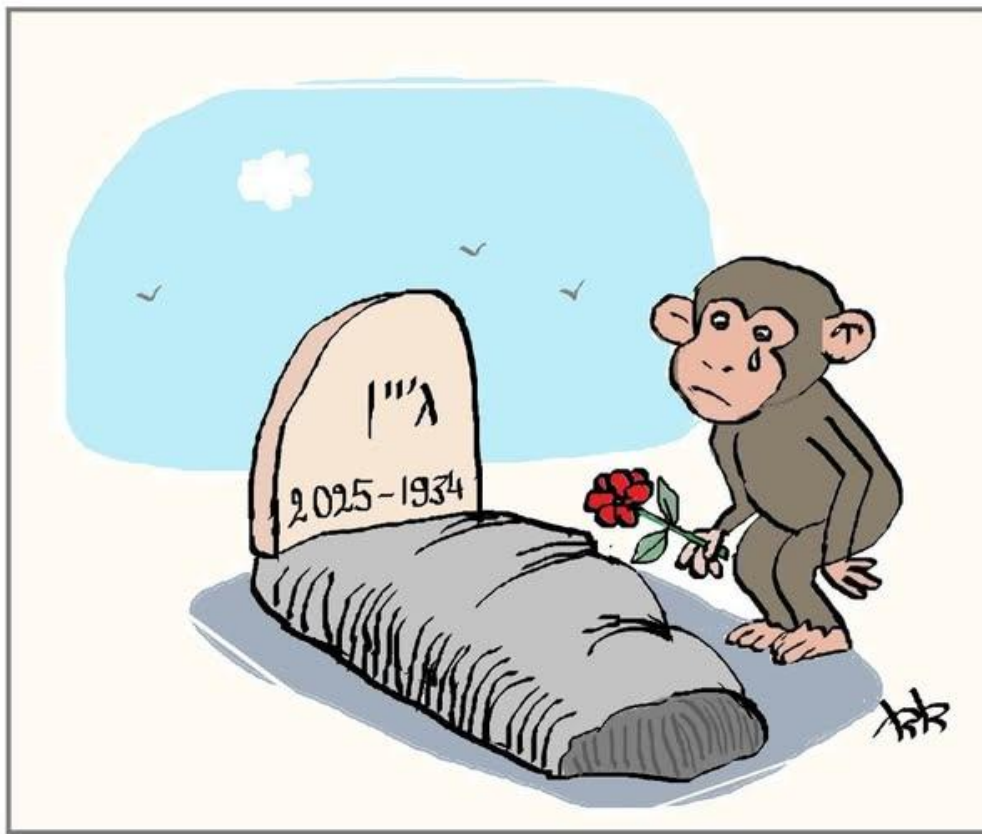
עד היום אני זוכר איך מתוך שֶׁבֶר
הסופה המצמית אֶזְרָתִי לִי עַז לְהַדְבִּיק
לוח שבור לַעֲנֹף מְרֶסֶק, אֶסְפָּתִי בְּאֵמֶץ
אֶת מִסְמְרֵי גופי הַחֲבוּטִים חֲלוּדִים
וְאֶת עָלִי שֶׁלֶכֶת הַכְּשָׁלוֹנוֹת שֶׁהִתְיַבְּשׁוּ
וְנִפְצְצוּ לְכָל רוּחַ וְהִיִּיתִי סֵכָה.

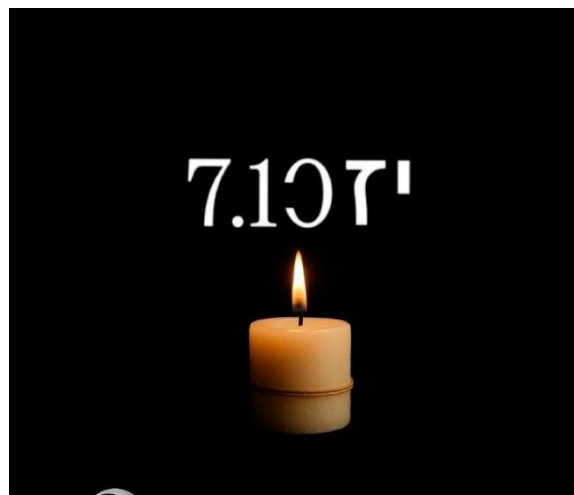
ג'יין גודול | אני והשמפנזים

לפני כמה ימים הלכה לעולמה בגיל 91 ג'יין גודול. ג'יין גודול הייתה פרימיטלוגית בריטית שהייתה ידועה בעיקר בזכות למעלה מחמישים וחמש שנות מחקר וחיים יחד עם שימפנזים מצויים. היא שהתה בחברתם כדי להבין את דפוסי חיי החברה שלהם והיחסים החברתיים שבין השימפנזים, וכן חקרה היבטים שונים של חיי השימפנזים. כל זאת במסגרת תפקידה כמנהלת "מכון ג'יין גודול" בפארק הלאומי גומבה שבטנזניה שהיא יזמה את הקמתו. ספרה "אני והשמפנזים" היה ספר מכונן שפרץ למיליוני אנשים את חומת העליונות האנושית המתנשאת ביהירות מעל לאחינו הפרימטים. אחרי שקראת את הספר התברר לך שלמעשה אנחנו לא כל כך שונים. וכך נפרדתי ממנה:

ג'יין גודול 1934 - 2025

@@@@@@@@@@@@@@@@@@

• שניים!

אני יושבת וכותבת, והיום 7.10.

מתקשה להאמין שהמלחמה הזאת נמשכת כבר שנתיים! הארוכה במלחמות ישראל, ולדעתי, גם הכואבת מכולן.

בימים האחרונים מנשבות אצלנו רוחות של תקווה. תקווה שטראמפ יצליח, בדרך לקבלת פרס נובל לשלום, להביא להפסקת המלחמה ולהשבת כל החטופים. כולם!

אני יודעת שאסור לאבד תקווה, אבל כבד לי על הלב. אני רוצה להיות אופטימית.

אתם יודעים מה ההבדל בין אופטימיסט לפסימיסט? הפסימיסט הוא אופטימיסט שיש לו ניסיון. הערב, יש לי עוד פחות מיומיים עד למועד שבו אני מוסרת את הדברים לדורית, העורכת הנאמנה והמוכשרת. אולי אולי, אחזור אל הקטע הזה עם "חדשות מתפרצות". שתהיינה בשורות טובות.

ועכשיו, כעבור יממה, 8.10, עדיין אין חדשות אשר מעודדות את התקווה, אבל אתמול בערב, אחרי התוכנית בביצוע כישרונות כפר הנשיא, צפיתי בטכס הזיכרון ל 7.10, ואהבתי את הנקודה שבה משפחות החטופים שרו מעל הבמה את "התקווה", זאת הייתה תקווה אמיתית, לראות את בניהם חופשיים בארצנו, ארץ ציון וירושלים.

• גרטה טוננברג וכפר הנשיא (לא אושר על ידי הצנזורה)

מה הקשר בין המשט, שנשא עליו הרבה שנאה, אבל לא היה עליו ציוד הומניטרי לעזה, ושלא הצליח להגיע לעזה, מה הקשר לכפר הנשיא? המקורות שלי ספרו לי, שבת משק אחת, לובשת מדים של חיל הים, הייתה בין חיילינו שהשתלטו על ספינות המשט, מבלי שנפגע איש.

כל הכבוד לחיילינו וחילולותינו. אני גאה בכם מאד.

• הפינה הירוקה מתחדשת

שמחתי לפגוש את איציק בן דור על המדרכה. אחרי החלפת ברכות שנה טובה, שאלתי אותו מדוע הוא כבר לא כותב לדברי הכפר. איציק ענה לי שאין לו זמן. הוא עובד באגמון ממוקדם בבוקר עד מאוחר בערב. ואני מוסיפה, שבזמנו הפנוי הוא מגיש עזרה ראשונה ב"איחוד הצלה".

ברוח הימים האלה, כשדנים בעסקאות, הצעתי לאיציק עסקה: אתה תספק לי את הידיעות, ואני אכתוב אותן, וזה יהיה ממש win win גם לאיציק שיחזור לספר לנו את חדשות הטבע סביבנו, גם לי שמובטח לי אייטם, מבלי שאצטרך לשבור את הראש, וגם לקוראינו שיהיה להם מידע מעניין.

ובכן, נכון לימים אלה:

החלה עונת הנדידה. בימים האחרונים נספרו באגמון 300 פלמינגו, ועכשיו נמצאות באגמון דיות, שהן ציפורי טרף. חוץ מזה התחילו כבר העגורים להגיע בדרכם מאירופה המתקררת למקומות חמים יותר. הבעיה של הציפורים היא המחסור במזון אצלנו בגלל הבצורת של השנה שעברה. אז גם בשביל הציפורים אנחנו נתפלל בדבקות רבה את "משיב הרוח ומוריד הגשם" בשמחת תורה, ובכל הימים שיבואו.

תודה לך, איציק. מחכה להמשך הזרמת המים באגמון ולהמשך הזרמת החדשות משם.

• הדואר לא בא היום באוטו האדום.

שירותי הדואר אצלנו הצטמצמו מאד, לאחרונה. גם מספר הימים, גם מספר השעות, ובעיקר, אי אפשר עוד לשלוח מכאן דברי דואר, ולא להשתמש בתשלומים בבנק הדואר.

בינתיים, אנחנו בעלי רכב, ובעלי רישיון נהיגה, וכך יכולים להגיע לסניף הדואר בראש פינה לקבל את השירותים, אבל לא לכל תושבי כפר הנשיא יש רכב ו/או רישיון נהיגה. האוטובוס אינו מגיע לדואר. מה עליהם לעשות?

עד כאן לחול המועד סוכות תשפ"ו. בשבוע הבא נשתתף בתפילות שמחת תורה בקהילת "ואהבת" בזיכרון יעקב, ושם שוב אקרא בתורה, את הברכה ליוסף בטעמי המקרא.

אחר כך אכתוב כאן בטור הזה על הפעילויות הרבות לסוכות, שכרגע הן תכניות מסקרנות ומושכות של וועדת התרבות הפעילה שלנו, ובעוד שבוע כבר תהיינה עובדות מוגמרות שאפשר לדווח עליהן.

מועדים לשמחה ושבת שלום

ונקווה לבשורות טובות עכשיו!!!

תמר וולפין

@@@@@@@@@@@@@@@@@@

פינת הנצחה / דוד אלמן

יהי זכרם ברוך

אלזה בן-חנוך ז"ל - (5/11/2015 - 10/5/1927)

אלזה חברת הקיבוץ וממייסדיו. נולדה בגרמניה וחמקה עם משפחתה לאוסטרליה, עם עליית הנאצים לשלטון. הצטרפה לתנועת "הבונים" בסידני ולאחר ביקור קצר בישראל, הפכה למדריכה. אלזה עלתה לארץ באניה "קדמה". עבדה במשך שנים רבות עם ילדים ולאחר מכן במפעל "הבונים" וב"גמדה". השאירה חותם רציני בעיקר על בני הדור השני בקיבוץ, ותזכר בהתאם.

<https://khbbm1.wixsite.com/2015-06>

הביא דוד אלמן - פניות כלשהם הפנו אלי - רק לא בטלפון (בעיית שמיעה)

המפקד התעקש על ציוד תקין - והציל את חיי חמשת הלוחמים

האירוע המתואר כאן מספר על התנהלותו של איתן ויסבקר שהיה סמ"פ בפלוגת הנדסה קרבית בעת הלחימה באזור דראג' תופאח ברצועת עזה ונדרש לצאת ללחימה עם רק"מ (רכב קרבי משוריין) לא תקין מבחינת מערכות ההגנה שלו.

בגדוד טענו שהמשוריין כשיר למרות שמערכת ההגנה "מעיל רוח" לא פעלה כראוי. בזכות התעקשותו של הקצין, טיל נ"ט ששיגרו מחבלים לעבר הלוחמים יורט על ידי המערכת והציל את חייהם.

בתיעוד שהפיץ חמאס בדצמבר 2023, חודשיים אחרי פרוץ המלחמה, נראה טיל נ"ט ששיגרו מחבלים לעבר משוריין מסוג נמ"ר הנדסי של חיל ההנדסה ויורט באמצעות מערכת "מעיל רוח".

מאחורי התיעוד מסתתר סיפור של מפקד שדאג לפקודיו והציל את חייהם בזכות התעקשותו על ציוד וחימוש תקינים. הסיפור הובא במהדורת כאן חדשות.

לפני ההיתקלות גילו הלוחמים כי מערכת ההגנה "מעיל רוח" שהותקנה במשוריין לא עבדה, אך בגדוד הנחו אותם להמשיך להשתמש בו. המפקד, מנגד, התעקש שלא להתפשר.

הקצין סיפר: "הייתה התעקשות של הגדוד שהכלי כשיר חימושית למרות שמערכת "מעיל רוח" לא עבדה. אני המשכתי להתעקש שזה משבית אותו, ועשיתי הכל כדי שיתקנו".

"חיפינו על חילוץ של דחפור והיינו סטטיים לזמן רב הוסיף הקצין, פתאום התרחש פיצוץ אדיר וחום מטורף, והייתה היתקלות. אחר כך הבנו שהמעיל הציל לנו את החיים".

התקרית הזו, שבה הקצין החליט להתעקש על האחריות הכבדה שהופקדה בידיו, היא אמנם לא היחידה מסוגה אך עדיין מעידה על הכלל. צבא היבשה נאלץ לעיתים להילחם עם "מה שיש", גם אם מדובר בציוד ישן. מפקדים בכירים שולחים לוחמים לשדה הקרב כשהם יודעים שאמצעי הלחימה שברשותם לא תואמים, לעיתים, לאיומים ברצועה. בזכות התעקשותו של הקצין ניצלו חייהם של לפחות חמישה לוחמים.

ניתן לצפות בכתבה של כאן 11 בקישור להלן:

<https://www.kan.org.il/content/kan-news/defense/932577/>

48 חטופים וחטופה נמצאים כבר 735 ימים בשבי
כל כך קיוויתי שהשבוע כבר לא יהיו חטופים לפרסום....
בואו ניחל ונתפלל שאכן ביום שני כולם!! פה.
בדיוק שנתיים מיום חטיפתם. אולי סוף סוף נוכל לפרק
את הסוכה של 2023 ולחגוג ולנשום לרווחה.

נמרוד כהן

בן 20 מרחובות, נחטף מקרבות ה-7.10

עדיין בעזה

רב"ט נמרוד כהן נחטף מטנק 3 - שם היה יחד עם סגן עומר נאורה ז"ל, סמל שקד דהן ז"ל וסמל עוז דניאל ז"ל. הצוות תפס את הקו באזור מוצב הבית הלבן, שנמצא בין הקיבוצים ניר עוז ונירים. לאורך תקופה לפני הטבח הם התמודדו עם הפרות סדר חוזרות ונשנות, שבדיעבד התברר שהיו חלק מההנהגה של חמאס לפני מתקפת הפתע. לדברי ההורים ויקי ויהודה, חיילי הצוות סיפרו שראו מחבלים מצלמים אותם דרך הגדר מתאמנים על הכלים.

ביום המתקפה ראו הוריו של נמרוד את סרטון החטיפה של צוות הטנק, ואביו תיאר שראה את נמרוד נשען על הקנה. "אלה היו שעות נוראיות", אמרו ההורים. "היינו בסערה בבית, באיזשהו הלם". בעוד שלושת חבריו לטנק נהרגו באותו היום, הוריו קיבלו אינדוקציות שהוא בחיים.

נמרוד הוא אחיו הקטן של יותם ואח תאום של רומי - שציינה את יום הולדת 20 שלהם בלעדי. "מה שאני הכי רוצה בעולם לא אקבל ליום הולדת", כתבה, "לפני 20 שנה קיבלתי את המתנה הכי טובה בעולם - את נמרוד. החבר הכי טוב שלי לכל החיים. יום הולדת בשבילי זה לחגוג אותו. זה מה שאני מכירה, זה תמיד ביחד".

סמ"ר איתי חן

בן 20 מנתניה, נחטף ממוצב נחל עוז

נפל בקרב

עדיין בעזה

סמ"ר איתי חן נהרג ונחטף בעת שנלחם עם חבריו לטנק מגדוד 77 בנחל עוז. עם תחילת המתקפה הוא עדכן את הוריו על מתקפת הטילים ועל כך שהוא יוצא לפעילות מבצעית. זה היה הקשר האחרון שלהם איתו. במשך 158 ימים הוא הוגדר עם חבריו לטנק כמנותק קשר עד שגילו שנחטף. יחד איתו נחטפו מתן אנגרסט ודניאל פרץ. החבר הרביעי לטנק, תומר ליבוויץ ז"ל, נפל גם הוא אך לא נחטף.

איתי הוא בעל אזרחות אמריקנית מצד אביו רובי, ואזרחות גרמנית מצד אימו חגית. הוא האמצעי מבין שלושת בני משפחת חן - אח קטן לאורי ואח גדול לאלון. כשהיה בתיכון נהנה לטייל בארץ והיה מש"ץ (מדרך שטח צעיר) בשל"ח. הוא שיחק כדורסל באופן מקצועי עד לגיוסו לצבא.

על אף ההודעה על מותו, בחרו בני המשפחה שלא לשבת שבעה עד להשבתו של איתי ארצה. הם מנהלים מאבק בינלאומי להשבת החטופים, ובמסעותיהם בעולם הם ניהלו פגישות עם דיפלומטים, ביקרו כמה פעמים בבית הלבן ובבירת קטאר דוחא.

שגב כלפון

בן 27 מדימונה, נחטף ממסיבת הנובה ברעים

עדיין בעזה

משפחתו של שגב גילתה שהוא חטוף בעזה לאחר תיעוד שבו הוא נצפה מועלה לטנדר בידי מחבלי חמאס.

גיסתו רותם כלפון סיפרה: "אנחנו יודעים שהוא נחטף חי, אבל חוץ מזה אין לנו מידע, גם לא מאנשים שחזרו. אני מדברת בשם ההורים של שגב שלא מסוגלים להתראיין כי חרב עליהם עולמם. חשוב לי להשמיע את הקול שלהם. אין להם יום ואין להם לילה. חייבים להחזיר אותם עכשיו".

שירי מלחמת חרבות ברזל

"דרישת שלום": שלומי שבת בשיר לזכר נופלי "חרבות ברזל"

הזמר והיוצר שלומי שבת הוציא את השיר "דרישת שלום", אותו כתב טל קסטיאל שהלחין יחד עם עדן אטד. השיר הוקלט במסגרת מיזם "וזכרת: קהילה יוצרת זיכרון" ומורכב ממשפטי סטיקרים של נופלים ונופלות במלחמת "חרבות ברזל" במטרה להנציח את חללי 7 באוקטובר והמלחמה. "זכות גדולה לקחת חלק במיזם ההנצחה 'וזכרת: קהילה יוצרת זיכרון' ולבצע שיר מרגש ומצמרר שיישאר פה כזוואה חיה עבור אלו שקולם נדם", מסר שלומי שבת. "המלחמה ממשיכה לגבות מחיר כבד ובכל יום אנו נחשפים לעוד סיפורי שכול לצד סיפורי גבורה שעוד יהדהדו שנים קדימה וייכתבו בדפי ההיסטוריה של מדינת ישראל". "ליבי עם המשפחות השכולות בכלל ועם המשפחות שהסכימו לקחת חלק בפרויקט בפרט", הוסיף שבת. "נותר לי רק לאחל שהחטופים והחיילים שלנו יחזרו לשלום, החלמה מהירה לפצועים, שאנחנו, כעם נישאר מאוחדים עם ראש מורם וכולי תקווה שהברכה 'תכלה שנה וקללותיה' תחל שנה וברכותיה' תתגשם ונדע ימים טובים יותר."

דרישת שלום

מילים: טל קסטיאל

לחן: טל קסטיאל, עדן אטד

עיבוד והפקה מוסיקלית: עדן אטד, רז קופרמן (Bleu)

דרישת שלום,

תמצא לך אהבה בכל דבר,

תחיה כל יום כאילו אין מחר,

ולא לשכוח, לשמוח, לחייך.

עשה רק טוב,

עוד קצת ומעבר לדימיון,

יהיה בסדר גם אם פה היגיון,

תעוף הכי גבוה פה שאתה יכול, אתה יכול

השיר שלך,

יתנגן לנצח,

שמור על עצמך,

בסוף עוד ננצח

לך תחיה עכשיו,

אמור מעט ותעשה הרבה.

תמיד תרים ת'ראש

רק לא את הידיים

אל תפחד לפגוש,

עצב בעיניים,

עד הניצחון ,
החיור שלך תמיד איתי.

דרישת שלום ,
תמיד תהיה ראשון, תצעד חזק.
את האור שלך איש לא ימחק,
תראה עולם, תראה גם בשבילי.

במקום,
בו נשבר אדם נולד לוחם.
אני הייתי פה רקדתי ביניכם.
תזכור אסור אף פעם לוותר

השיר שלך,
יתנגן לנצח,
שמור על עצמך,
בסוף עוד ננצח
לך תחיה עכשיו,
אמור מעט ותעשה הרבה.
תמיד תרים ת'ראש
רק לא את הידיים
אל תפחד לפגוש ,
עצב בעיניים ,
עד הניצחון,
החיור שלך תמיד איתי .

כי זה השיר שלך,
והוא יתנגן לנצח,
שמור על עצמך ,
בסוף עוד ננצח
לך תחיה עכשיו,
אמור מעט ותעשה הרבה.
תמיד תרים ת'ראש
רק לא את הידיים
אל תפחד לפגוש ,
עצב בעיניים ,
עד הניצחון,
החיור שלך תמיד איתי.

10.10 נופר גודמן

11.10 טל סולומון

נועם גבאי

12.10 אבלין ואלך

סלע טיקוצ'ינסקי

איתי כץ

13.10 עירית ינטיס

ארז מירב

אביבית סבאן

עידו לניאדו

14.10 רוני טייטלר

פלג ברגר

15.10 רענן טנא

16.10 איתמר לוי

יותם לוי

סיפור לשבת

הטבעת הכחולה של רחל

סודות, קנאה, ומשפחה אחת בירושלים HaBayit Shelanu

"אתה בטוח שזה בשבילי?" לחשתי, ידי רועדת כשהושטתי אותה אל הקופסה הקטנה שבעלי, יעקב, החזיק מול כולם. עיניו נצצו – אולי מהתרגשות, אולי מהמשקה. "רק לך, רחל. חמישים וחמש שנים – מגיע לך משהו מיוחד." מסביבנו, במסעדה הקטנה על גבעת התחמושת, מחאו כפיים. אחותי שרה חייכה חיוך רחב מדי, בני הבכור דניאל הרים גבה, ואמא שלי, אסתר, מלמלה משהו על עין הרע.

הוצאתי את הטבעת – זהב מבריק וספיר כחול עמוק. כל כך יפה, כל כך לא אני. מאז שהגענו לארץ מפרץ לפני ארבעים שנה, לא הרגשתי ראויה לדברים נוצצים. תמיד הייתי זו שמוותרת, שמכבה שריפות בין הילדים, שמכינה עוגות גבינה לשבת ומתקנת בגדים ישנים. "איזו טבעת!" קראה גיסתי רבקה בקול רם מדי. "יעקב, אתה מפנק אותה!"

"הגיע הזמן", ענה יעקב בחיוך מתוח. "אחרי כל השנים האלה..."

אבל משהו בקול שלו צרם לי. אולי כי ידעתי – יעקב לא אוהב מתנות ראוותניות. הוא מעדיף מעשים קטנים: כוס תה בבוקר, מכתב קצר על המקרר. אז למה עכשיו?

בערב, כשכולם הלכו והמסעדה התרוקנה, נשארנו רק שנינו. יעקב הביט בי בעיניים עייפות.

"רחל... את יודעת למה בחרתי בספיר?"

"לא", עניתי בשקט.

"כי זה היה הצבע של העיניים שלך כשהכרנו. לפני כל הדאגות. לפני שדניאל ברח מהבית בפעם הראשונה. לפני ששרה איבדה את הילד שלה. לפני שהפסקת לשיר במקלחת." הרגשתי דקירה בלב. "יעקב..."

"אני רוצה שנחזור להיות אנחנו. לא רק הורים, לא רק סבא וסבתא. אני רוצה אותך."

השתקתי. רציתי לבכות – מהתרגשות? מהפחד? אולי מהכאב הישן שלא מרפה.

למחרת בבוקר, כשהגעתי לעבודה בספרייה העירונית, כולם דיברו על הטבעת.
"רחל! ראינו בפייסבוק! איזה יעקב רומנטיקן!" צחקה שושנה מהמדור
להיסטוריה.

אבל מאחורי הגב שמעתי לחשושים: "איך יש להם כסף לזה? הרי דניאל עוד
חייב להם כסף מהעסק שנכשל"...

בערב, דניאל התקשר. "אמא, את בסדר? אבא נראה לי מוזר אתמול".

"הכל בסדר, חמודי, שיקרתי."

אבל בלילה לא הצלחתי לישון. הסתכלתי על הטבעת – היא נצצה באור הירח
כמו עין כחולה גדולה.

ביום שישי בערב, כל המשפחה התאספה אצלנו – כמו תמיד. שרה הביאה
עוגת תפוחים, רבקה הביאה סלט קינואה שאף אחד לא נוגע בו. דניאל הגיע
עם אשתו מיכל והילדים.

באמצע הארוחה, דניאל פלט: "אבא, מאיפה באמת הכסף לטבעת? הרי אמרת
שאין לנו תקציב אפילו לשיפוץ במקלחת".

יעקב השתתק. כולם הביטו בו.

"זה לא עניינך", אמר בשקט.

"דווקא כן!" התפרצה שרה. "כולנו יודעים שאתה עובד
קשה – אבל טבעת כזו? זה לא הגיוני!"

הרגשתי איך הדם עולה לי לראש.

"די!" צעקתי פתאום. "זה יום ההולדת שלי! למה אתם עושים מזה חקירה? אולי
פשוט תגידו תודה שיש לנו רגע יפה ביחד?"

אבל בפנים ידעתי – גם אני רוצה לדעת את האמת.
בלילה, אחרי שכולם הלכו, מצאתי את יעקב יושב במרפסת עם כוס ערק.

"תגיד לי את האמת, ביקשתי בשקט."

הוא הביט בי ארוכות ואז לחש: "מכרתי את השעון של אבא שלי. השעון שהוא
נתן לי בבר מצווה. ידעתי שאת אוהבת תכשיטים אבל תמיד ויתרת בשביל
כולם. רציתי שתדעי שמישהו שם אותך במקום ראשון".

התחלתי לבכות – לא בגלל הטבעת, אלא בגלל השעון ההוא שהיה הסמל לכל מה שיעקב הקריב בשביל המשפחה שלנו.

"יעקב... למה לא סיפרת לי?"

"כי ידעתי שתכעסי. אבל גם ידעתי שאת צריכה להרגיש אהובה – לא רק אמא של כולם." הוא אחז בידי בחוזקה.

באותו רגע הבנתי: כל השנים האלה של שתיקות וויתורים – הן בנו בינינו חומה של קנאה ופחדים שלא העזנו לדבר עליהם. למחרת בבוקר התקשר דניאל: "אמא... אני מצטער על מה שאמרתי אתמול. פשוט דאגתי לכם. אני יודע שלא תמיד הייתי בן טוב..."

"אתה הבן הכי טוב שיכולתי לבקש", עניתי ודמעות חנקו אותי.

בערב שבת הבא, ישבנו כולנו שוב סביב השולחן – אבל הפעם דיברנו באמת: על הכסף שחסר, על החלומות שנשארו בצד, על האהבה שלא תמיד יודעים להראות.

הטבעת הכחולה נחה על ידי – לא כסמל לעושר או ראוה, אלא כתזכורת לכך שגם אחרי חמישים וחמש שנים אפשר לבחור מחדש באהבה ובאמת.

לפעמים אני שואלת את עצמי: האם היינו מגיעים לרגע הזה בלי הטבעת? כמה סודות עוד מסתתרים בין הצלחות והחיבוקים שלנו?

